

Siklórepülő Szövetség Üzembentartó Szervezet Működési Kézikönyv

Rev. 2

Kiadva: 2015. 09. 29.

Szerkesztette: Zsolnay Péter

Felterjesztette:

Kardos István

Jóváhagyta:

Farkas András

Farkas András
NKH – LH
légiügyi elnökhelyettes

Copyright©, 2015, SIRESZ

Minden jog fenntartva!

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	3
Módosítások jegyzéke.....	5
A. Általános rész.....	6
A.1. A szervezet tevékenysége.....	6
A.2. A szervezet felépítése.....	7
A.2.1. Feladatok, felelőségek és hatáskörök meghatározása.....	7
A.2.1.1. Az Elnök:.....	7
A.2.1.2. A Titkár:.....	7
A.2.1.3. A Főpilóta:.....	7
A.2.1.4. A Főmérnök:.....	7
A.2.1.5. Az Ellenőrző Bizottság:.....	7
A.2.1.6. A Repülésbiztonsági Szolgálat:.....	8
A.2.1.7. A csatlakozott szervezetekben kinevezett személyek:.....	8
A.2.2. Vezető beosztású személyek.....	8
A.2.3. Szervezeti ábra.....	9
A.3. Kinevezés és visszahívás rendje.....	10
A.3.1. A szervezet tisztségviselőinek kinevezése.....	10
A.3.2. A Főpilóta és Főmérnök kinevezése.....	10
A.3.2.1. Személyi feltételek.....	10
A.3.2.2. Kinevezés visszahívás.....	10
A.3.3. A csatlakozott szervezetekben kinevezett személyek.....	11
A.4. A csatlakozó szervezetek.....	12
A.4.1. A SIRESZ szervezetei.....	12
A.4.2. Szerződött szervezetek.....	12
A.5. A rendszeresített dokumentumok és okmányok kezelése és leírása.....	13
A.5.1. Központi irattár.....	13
A.5.2. Elektronikus Központi Nyilvántartó (EKN) rendszer.....	13
A.5.3. Adatszolgáltatás az NKH-LH részére.....	14
A.5.3.1. EKN betekintés.....	14
A.5.4. Az üzembentartást igazoló dokumentum.....	14
A.6. Minőségbiztosítás.....	16
A.6.1. Ajánlások.....	16
A.6.2. Utasítások.....	16
A.6.3. Felfüggesztés.....	16
A.6.4. Kizárás az üzembentartásból.....	17
A.7. Kézikönyv kezelése.....	18
A.7.1. Elosztás, hozzáférhetőség.....	18
A.7.2. Módosítás.....	18
B. Eljárások.....	19
B.1. Az eszközök üzembentartásba vonásának, felfüggesztésének és kivonásának eljárásai.....	19
B.1.1. Az eszköz bejelentése.....	19
B.1.2. Az eszköz megfelelőségének vizsgálata.....	19
B.1.2.1. Légijárművek.....	19
B.1.2.2. Trájkok, motorok.....	19
B.1.2.3. Csörlőberendezések.....	20

B.1.3.	Az eszközök felhasználási köre.....	20
B.1.4.	Felfüggesztés.....	20
B.1.5.	Kivonás.....	20
B.1.5.1.	Nem megfeleléségi eljárásban.....	20
B.1.5.2.	Az üzemeltetési feltételek megszűnésével.....	20
B.1.5.3.	Kizárással.....	20
B.1.5.4.	Tulajdonosi kivonással.....	21
B.2.	Üzembentartási eljárások.....	21
B.2.1.	Önálló repülésre nem jogosult személy elő és alap képzése.....	21
B.2.1.1.	A végrehajtásért felelős személy.....	21
B.2.1.2.	Tárgyi, személyi és környezeti feltételek.....	21
B.2.1.3.	Eszközök előkészítése és repülés előtti ellenőrzés.....	21
B.2.1.4.	Repülések végrehajtása üzem közbeni ellenőrzés.....	22
B.2.1.5.	Nem megfeleléségi eljárások.....	22
B.2.2.	Önálló repülésre nem jogosult személy középfokú képzése.....	23
B.2.2.1.	A végrehajtásért felelős személy.....	23
B.2.2.2.	Tárgyi, személyi és környezeti feltételek.....	23
B.2.2.3.	Eszközök előkészítése és repülés előtti ellenőrzés.....	23
B.2.2.4.	Repülések végrehajtása üzem közbeni ellenőrzés.....	24
B.2.2.5.	Nem megfeleléségi eljárások.....	24
B.2.3.	Önálló repülésre jogosult személy képzése.....	25
B.2.3.1.	A végrehajtásért felelős személy.....	25
B.2.3.2.	Tárgyi, személyi és környezeti feltételek.....	25
B.2.3.3.	Eszközök előkészítése és repülés előtti ellenőrzés.....	25
B.2.3.4.	Repülések végrehajtása üzem közbeni ellenőrzés.....	26
B.2.3.5.	Nem megfeleléségi eljárások.....	26
B.2.4.	Tandemrepülések végrehajtása.....	26
B.2.4.1.	A végrehajtásért felelős személy.....	26
B.2.4.2.	Tárgyi, személyi és környezeti feltételek.....	27
B.2.4.3.	Eszközök előkészítése és repülés előtti ellenőrzés.....	27
B.2.4.4.	Repülések végrehajtása üzem közbeni ellenőrzés.....	28
B.2.4.5.	Nem megfeleléségi eljárások.....	28
B.2.6.	Repülések végrehajtása.....	29
B.2.6.1.	A végrehajtásért felelős személy.....	29
B.2.6.2.	Tárgyi, személyi és környezeti feltételek.....	29
B.2.6.3.	Eszközök előkészítése és repülés előtti ellenőrzés.....	29
B.2.6.4.	Repülések végrehajtása üzem közbeni ellenőrzés.....	30
B.2.6.5.	Nem megfeleléségi eljárások.....	30
B.3.	Karbantartás, javítás.....	31
B.3.1.	Folyamatos karbantartás.....	31
B.3.2.	Sérülések javítása.....	31
B.3.2.1.	Egyszerű sérülések.....	31
B.3.2.2.	Súlyos sérülések.....	31
C.	Képzettségek.....	33
C.1.	Képzettség fenntartása.....	33
C.2.	SIRESZ Képzési Szervezet (SKSZ).....	33
D.	Mellékletek.....	34
E.	Fogalmak, értelmezések.....	36

A. Általános rész

A.1.A szervezet tevékenysége

Az üzemeltető szervezetet a Siklórepülő Szövetség (SIRESZ) működteti. Az üzemeltetés keretein belül az alábbi tevékenységeket végzi vagy a SIRESZ a tevékenységre alakult és külön engedélyezett szervezete vagy más külső a tevékenységre engedéllyel bíró és arra szerződő szervezet:

- Képzésⁱ
- Tandemrepülés, utasrepültetésⁱⁱ

A felügyelt szervezetek az alábbi légi járműveket, eszközöket alkalmazzák:

- Siklóernyőkⁱⁱⁱ
- Hátmotoros siklóernyők^{iv}
- Siklóernyők motoros trájjal^v
- Sárkányrepülők (csak gyalog sárkányok)^{vi}

A.2.A szervezet felépítése

A.2.1. Feladatok, felelőségek és hatáskörök meghatározása

A.2.1.1. Az Elnök:

- A jog- és szabályszerű feltételek biztosítása, annak folyamatos ellenőrzése az Ellenőrző Bizottsággal
- Folyamatosan fenntartja a kezdeti jóváhagyás követelményeit
- Minden - a jóváhagyást érintő változást - 10 napon belül bejelenti a Hatóságnak (NKH-LH)
- Együttműködik a Hatósággal az ellenőrzések lebonyolítása során
- Felügyeletet gyakorol a Főpilóta és Főmérnök tevékenysége felett

A.2.1.2. A Titkár:

- Felügyeli és biztosítja az elektronikus központi nyilvántartó (EKN^{A.5.2}) rendszer működését
- Az EKN^{A.5.2} -be üzemeltetésre bejegyzett eszközöket jóváhagyja
- A Hatóság irányában történő kapcsolattartás, adatszolgáltatás, és tájékoztatás.
- Helyettesíti az Elnököt annak feladatainak ellátásában
- Dokumentálja a nem megfelelések esetén tett intézkedéseket
- Megkötöti az üzemeltetéshez csatlakozó szervezetekkel a keretszerződéseket

A.2.1.3. A Főpilóta:

- Felügyeli az üzemben alárendelt és a csatlakozott szervezetekben, az üzemeltetésbe vont eszközöket alkalmazó személyek képzettségét
- Felügyeli a repülések végrehajtására vonatkozó eljárásokat
- Kiadja a személyekre és képzettségre, eljárásokra vonatkozó ajánlásokat, utasításokat, felfüggesztéseket és kizárásokat

A.2.1.4. A Főmérnök:

- Felügyeli az eszközök megfelelésére és ellenőrzésére vonatkozó eljárásokat
- Felügyeli az üzemeltetésbe vont eszközök műszaki megfelelésének fenntartását és karbantartását
- Követi az üzemeltetésbe vont eszközökre vonatkozóan közzétett gyártói figyelmeztetéseket, utasításokat
- Kiadja az eszközökre vonatkozó ajánlásokat, utasításokat, felfüggesztéseket és kizárásokat

A.2.1.5. Az Ellenőrző Bizottság:

- Az Elnök, a Titkár vagy a Főpilóta, Főmérnök vagy bármelyik Elnökségi tag utasítása

szerint, illetve bejelentés nyomán, vagy az ellenőrzési tervnek megfelelően, az Üzemeltetési Engedély alapján történő tevékenység, az abban résztvevő jogosult személyek, az EKN^{A.5.2}, valamint a Főpilóta és Főmérnök tevékenységének ellenőrzése, és az ellenőrzések dokumentálása. Vizsgálati eredményét jelenti az Elnöknek és beszámol a Közgyűlésnek.

- Az Ellenőrző Bizottságnak részletes ellenőrzési tervet kell készítenie. Az ellenőrzési tervnek biztosítani kell, hogy három éves ciklusonként a teljes szervezet minden egysége vizsgálatra kerüljön, ezen belül az Elnök, a Titkár és a Főpilóta és Főmérnök tevékenysége, az EKN^{A.5.2}, valamint minden szerződött szervezet tevékenysége. Az EB a vizsgálatáról jegyzőkönyvet vesz fel és azt a központi irattárban három évig megőrzi.
- Az Ellenőrző Bizottság a SIRESZ más szervezeteinek ellenőrzésével összevontan végzi az üzemeltető szervezetre vonatkozó tevékenységét.

A.2.1.6. A Repülésbiztonsági Szolgálat:

- A bejelentéssel tudomására jutott, illetve a Közlekedés Biztonsági Szervezet (KBSz) által rá osztott események vizsgálata alapján, ha az szükséges ajánlást tesz ajánlások vagy utasítások kiadására a Főpilótának vagy a Főmérnöknek, az Elnökség tájékoztatása mellett.

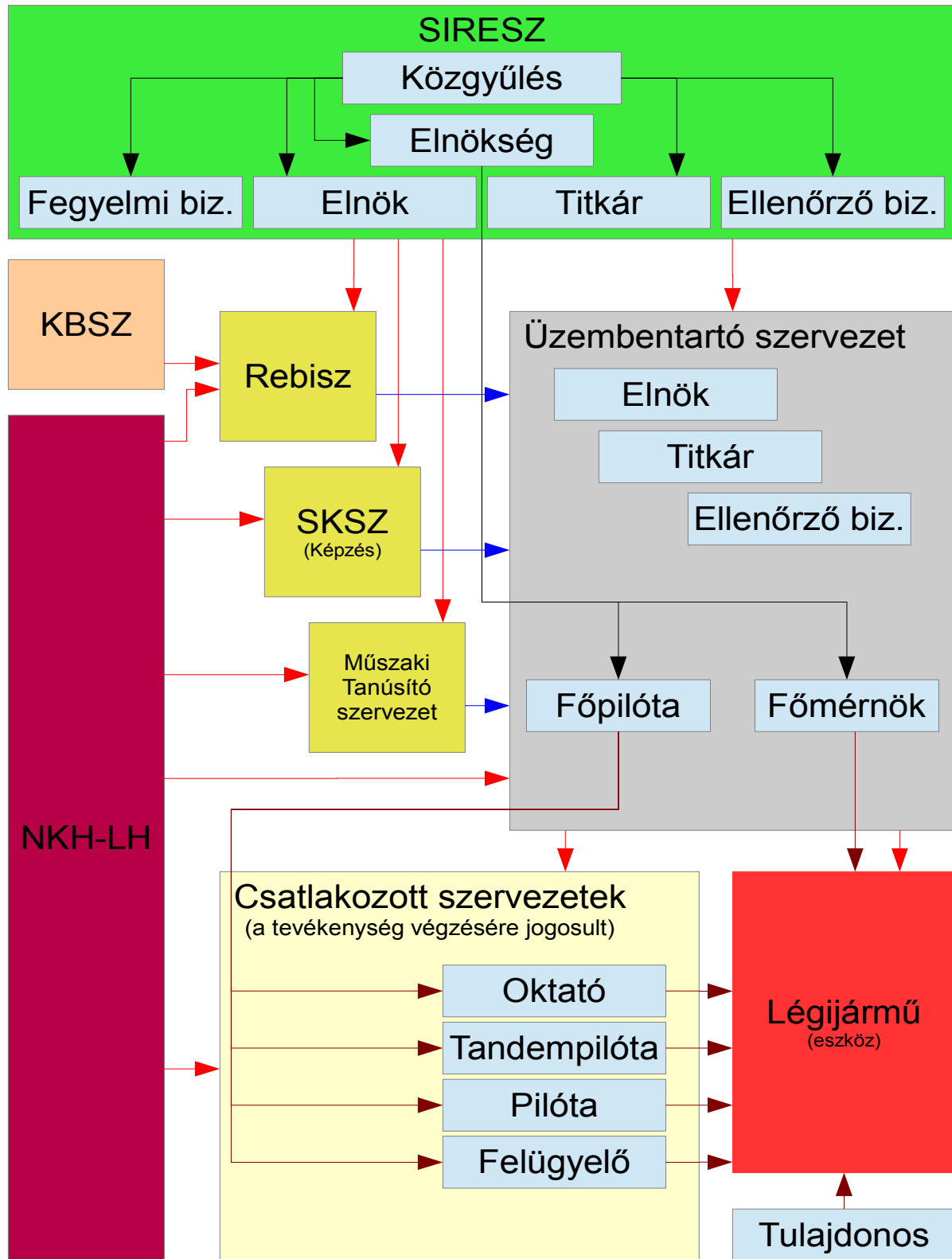
A.2.1.7. A csatlakozott szervezetekben kinevezett személyek:

- Az üzemeltető szervezethez csatlakozó szervezetek, az eljárások végrehajtásáért felelős, az azokban rögzített feladatköröket ellátó személyeket jelölnék meg.
- A megnevezett személyek a megjelölt tevékenységeket a vonatkozó eljárások szerint jogosultak végrehajtani az üzemeltetésbe vont eszközökkel.

A.2.2. Vezető beosztású személyek

- Elnök: Kardos István
- Titkár: Zsolnay Péter
- Főpilóta: Peczkes Zsolt
- Főmérnök: Turi Gábor

A.2.3. Szervezeti ábra

A.3. Kinevezés és visszahívás rendje

A.3.1. A szervezet tisztségviselőinek kinevezése

A SIRESZ legfőbb szerve a közgyűlés. Az Elnököt, Titkárt, Elnökségi és Ellenőrző Bizottsági tagokat a közgyűlés nevezi ki, és visszahívásukat is csak a közgyűlés teheti meg. A Főpilótát és a Főmérnököt az Elnökség nevezi ki és hívhatja vissza. A szerződő szervezetekkel a vonatkozó szerződést a Titkár jogosult megkötni, felfüggeszteni, illetve felmondani, az Elnökség megkötésre vonatkozó vétó és az Ellenőrző Bizottság felülvizsgálati joga mellett.

A.3.2. A Főpilóta és Főmérnök kinevezése

A.3.2.1. Személyi feltételek

A Főpilótának az alábbi feltételeket kell teljesíteni:

- Siklóernyős oktatói és legalább egy szakoktatói képzettség
- 3 év folyamatos siklóernyős oktatói gyakorlat

Főmérnöknek az alábbi feltételeket kell teljesíteni:

- Felsőfokú műszaki végzettség
- Siklóernyők bevizsgálásban vagy gyártásában szerzett 3 éves tapasztalat

A.3.2.2. Kinevezés visszahívás

A Főpilóta vagy Főmérnök kinevezéséről vagy visszahívásáról az Elnökség határozatot hoz. A kinevezéskor a Titkár gondoskodik a szerződés megkötéséről, ami tartalmazza az ebben a dokumentumban meghatározott feladatokat és hatásköröket. Visszahívás esetén a Titkár a határozat megküldése mellett a szerződést írásban felmondja. Az Elnök tájékoztatja a hatóságot. A főpilóta vagy főmérnök szerződése határozatlan vagy határozott idejű.

A.3.3. A csatlakozott szervezetekben kinevezett személyek

A csatlakozott szervezetek kötelessége az NKH-LH által kiadott tevékenységi engedélyük szerinti feladatok ellátásához szükséges személyeket biztosítani.

Ezeket a személyeket kötelesek az üzemeltető szervezet felé, szerződésük mellékletében, bejelenteni. Azokat a szervezet befogadhatja vagy vonatkozó eljárásai szerint korlátozhatja, kizárhatja a tevékenység végzéséből. Az üzemeltetés kereteiben végzett tevékenység megkezdéséhez a vonatkozó jogszabályi és a tevékenységi engedélyben meghatározott feltételek mellett vagy azon túlmenően minimum az alábbiakat kell teljesíteni:

Oktató

- A SIRESZ Képzési Szervezetnél (továbbiakban SKSZ^{C.2}) elismert vagy a Főpilóta által azzal egyenértékűnek elfogadott képzettség.

Tandempilóta

- Az SKSZ^{C.2} -nél elismert a tevékenységi cél végrehajtására jogosító Tandem Pilóta képzettség vagy a Főpilóta által azzal egyenértékűnek elfogadott képzettség.

A.4.A csatlakozó szervezetek

A.4.1. A SIRESZ szervezetei

Az üzemeltető szervezethez, az üzemeltető szervezet kiszolgáltatásának céljából mint szolgáltató és a magáncélú egyéni üzemeltetés keretében nem végezhető tevékenységek végrehajtásának érdekében mint ügyfelek csatlakoznak a SIRESZ más szervezetei.

Képzési szervezet

A SIRESZ képzési szervezetet tart fent (SKSZ^{C.2}). A SIRESZ saját képzési szervezete az üzemeltetéshez a szerződött szervezetekkel azonos szinten csatlakozik. Az üzemeltetésben alkalmazott követelményeknél a képzési szervezet követelmény szintjei és tematikája referenciaként szolgál.

Légialkalmasság tanúsító szervezet

A SIRESZ önálló légialkalmasság tanúsító szervezetet tart fent. Az üzemeltetett eszközöknél megkövetelt tanúsítás kiadója bármely az NKH-LH által jóváhagyott szervezet lehet, ha a kézikönyv vagy kiadott utasítás máshogy nem rendelkezik.

Repülésbiztonsági Szolgálat

A SIRESZ önálló Repülésbiztonsági Szolgálatot tart fent. A SIRESZ üzemeltetésébe csak a SIRESZ REBISZ szolgáltatásába bevont eszköz csatlakozhat.

A Szövetség közvetített szolgáltatásai

A SIRESZ tagjai részére a légi járművek nyilvántartását, felelősségbiztosítását közvetített szolgáltatásként biztosítja. A SIRESZ üzemeltetésébe csak a SIRESZ közvetítésével kötött felelősségbiztosítással és a SIRESZ nyilvántartásába bejelentett légi jármű vonható be.

A.4.2. Szerződött szervezetek

A SIRESZ üzemeltető szervezetének szolgáltatását bármely gazdálkodó szervezet igénybe veheti, ha az általa folytatott tevékenységhez a szükséges hatósági engedélyekkel rendelkezik a keretszerződés és ennek a kézikönyvnek a feltételeit elfogadja.

A keretszerződések megkötését a Titkár vagy az Elnök kezdeményezheti és a Titkár köti meg. A keretszerződés megkötéséhez az Elnökség jóváhagyó többségi döntése szükséges. A szerződéskötés ellen vétóval élhet a Főpilóta vagy a Főmérnök.

A szerződéseket a központi irattárban kell őrizni. Megszűnésük után min. 3 évig.

A.5.A rendszeresített dokumentumok és okmányok kezelése és leírása

A.5.1. Központi irattár

A központi irattárban kell tárolni az arra meghatározott dokumentumokat, a meghatározott időtartamig. A képzési szervezet központi irattárának kezelője és őrzője a Titkár. A Titkár személyének és a központi irattár tárolási helyének változását az Elnök a hatóságnak haladéktalanul bejelenti.

A.5.2. Elektronikus Központi Nyilvántartó (EKN) rendszer

Az EKN rendszer célja az üzemeltetésbe vont eszközök adatainak rögzítése és nyilvántartása. A rendszer hozzáférés jogosultsághoz kötött. Az NKH-LH üzemeltetési engedélyezést végző osztálya részére folyamatos hozzáférést biztosítunk az adatbetekintéshez és az ellenőrzések céljára.

Az EKN rendszerbe a eszközökre vonatkozó adatokat a tulajdonos vagy megbízottja rögzíti, az üzemeltetési feltételeket elfogadja, az üzemeltetésre vonatkozó feltételek fennállását a Titkár ellenőrzi, és annak befogadását a Titkár vagy megbízottja hagyja jóvá.

Az EKN a következő adatokat és dokumentumokat rögzíti:

Nyilvántartás adatai

- Tulajdonos neve
- Lakcíme
- Értesítési címe
- Gyártó
- Típus
- Méret
- Eszköz gyári száma
- Eszköz azonosító jele

A légi járműre vonatkozó adatok

- A SIRESZ légi jármű tanúsító szervezetének eljárása szerint
- Ha más szervezet adta ki, annak másolatát kell rögzíteni a rendszerben

Biztosításra vonatkozó adatok

- Fedezet kezdete
- Fedezet vége
- Biztosító neve
- Szerződés szám
- Fedezet összege

Repülésbiztonsági szervezet adatai

- A SIRESZ repülésbiztonsági szervezetének eljárása szerint

Üzembentartásra vonatkozó adatok

- Bevonás dátuma
- Biztosítási fedezet lejáratának dátuma
- Légialkalmasság lejáratának dátuma
- Felfüggesztés státusza és dátuma (ha volt)
- Kizárás vagy kivonás státusza és dátuma (ha volt)

Az EKN rendszer kialakítása:

- Internetes elérés és lekérdezhetőség a felhasználók részére
- 99% -os rendelkezésre állás
- Védett hozzáférés
- Elkülönített több szintű felhasználói jogok
- A módosításokról az adatbázisban napló készül
- Az adatok védelme érdekében rendszeres biztonsági mentés
- Az adott személyre vonatkozó adatokat az adott személyre vonatkozó utolsó módosítástól számított 5 évig kell megőrizni

A.5.3. Adatszolgáltatás az NKH-LH részére

A.5.3.1. EKN betekintés

A Hatóság részére a Szervezet betekintési joggal hozzáférést biztosít, ahol az EKN rendszerben meghatározott adatok és dokumentumok megtekinthetők.

A lekérdezéshez az üzembentartást igazoló kártya sorszámát vagy a keresett eszköz azonosítójelét kell megadni. A lekérdezés eredménye a kiadott kártya az EKN-ben tárolt adatai vagy az eszközhöz kapcsolódó az EKN-ben tárolt adatok.

A.5.4. Az üzembentartást igazoló dokumentum

Az üzembentartásba vonásról annak és vonatkozó szolgáltatások igazolása céljából a szervezet a bevont eszközökhöz igazoló kártyákat ad ki. A kártyák sorszáma egyedi és az kiadáskor rögzítésre kerül, a kiadás idejével és a kártya adattartalmával együtt. A kártya a jogviszony helyszíni igazolását biztosítja, a kártyák sorszáma alapján az eszközre vonatkozó adatok az EKN rendszerben lekérdezhetők.

Az igazoló kártya

- Üzembentartó Neve
- Címe
- Eszköz Neve, típusa és mérete
- Gyári száma

- Azonosítójele (légijármű esetén)
- Kiadás ideje
- Lejárat ideje (a TPL fedezet lejáratával megegyezően)
- Kiadó szervezet megnevezése és elérhetősége
- A Biztosítási fedezet igazoló adatai

A kártya a légijármű légialkalmasságát nem igazolja.

A kártya CR80 méretű plastik lap. Hitelességét biztonsági matrica és a sorszám alapján az EKN rendszerből lekérdezhető adattartalom biztosítja.

A kártyákból a szervezet mintapéldányt biztosít az NKH-LH részére, amit a kártya vagy a biztonsági elemek megváltoztatása esetén köteles megismételni.

A.6. Minőségbiztosítás

A.6.1. Ajánlások

Az üzembentartói Ajánlások célja a szervezet szakmai munkájának elősegítése és egységes szakmai szemlélet kialakítása.

Az Ajánlás végrehajtása nem kötelező.

Ajánlás kiadására **jogosult a Főpilóta és a Főmérnök.**

Ajánlást a kiadó tisztviselő tevékenységi és felelősségi körében tehet.

Az ajánlások **nyilvánosak**, azt az üzembentartó szervezet honlapján közzéteszi.

A.6.2. Utasítások

Az üzembentartói Utasítások célja a szervezet szakmai munkájába történő beavatkozás a szervezet működési minőségének, a kötelezettségek teljesítésének vagy a repülések biztonságának fenntartása érdekében.

Az Utasítás végrehajtása kötelező!

Utasítás kiadására **jogosult a Titkár, a Főpilóta és a Főmérnök.**

Utasítást a kiadó tisztviselő tevékenységi és felelősségi körében tehet.

Utasítás az Elnök ellenjegyzésével adható ki, ha az Elnök az utasítással nem ért egyet, az utasítás kiadását az Elnökség többségi döntéssel jóváhagyhatja vagy elutasíthatja, amiről 5 napon belül köteles döntést hozni.

Az Ellenőrző Bizottság jogosult, ha a kiadott utasítás nem Elnökségi döntésen alapul az Elnökség felülvizsgálatát vagy ha az Utasításról hozott Elnökségi döntéssel nem ért egyet a Közgyűlés felülvizsgálatát kérni.

A kiadott utasítások **nyilvánosak**, azt az üzembentartó szervezet honlapján közzéteszi.

A.6.3. Felfüggesztés

A Felfüggesztés célja, hogy garanciát adjon, hogy az időtartama alatt nem következik be olyan esemény ami a felfüggesztés okaként szolgáló körülmény alapján vélelmezhető, de a bekövetkezés nem bizonyos.

Felfüggesztés kiadására **jogosult a Titkár, a Főpilóta és a Főmérnök.**

Felfüggesztést a kiadó tisztviselő tevékenységi és felelősségi körében tehet. Felfüggeszthető személyek vagy szerződött szervezetek tevékenysége, eszközök használata vagy eljárás.

A Felfüggesztés a kiadáskor azonnali hatállyal életbe lép.

A Felfüggesztés felülvizsgálatát kérheti az Elnök, a Titkár vagy az Ellenőrző Bizottság, azt az Elnökség vizsgálja felül többségi döntéssel vagy ha a Felfüggesztésről hozott Elnökségi döntést nem fogadja el a felülvizsgálatot kezdeményező, kérheti a Közgyűlés felülvizsgálatát.

A Felfüggesztett szervezet, személy vagy eszköz az üzemben nem vehet részt a felfüggesztés időtartama alatt. A Felfüggesztett eljárás nem hajtható végre.

A.6.4. Kizárás az üzemtartásból

A Kizárás célja, hogy megszüntesse az üzemtartó szervezet eszközeivel vagy erőforrásaival nem feloldható működési vagy repülésbiztonsági kockázatokat.

Kizárásra **jogosult** a **Titkár**, a **Főpilóta** és a **Főmérnök**.

Kizárást a kiadó tisztviselő tevékenységi és felelősségi körében tehet. Kizárható az üzemtartásból szerződött szervezet, személy vagy eszköz.

Kizárás az Elnök ellenjegyzésével adható ki, ha az Elnök a kizárással nem ért egyet, a kizárás kiadását az Elnökség többségi döntéssel jóváhagyhatja vagy elutasíthatja, amiről 5 napon belül köteles döntést hozni.

Az Ellenőrző Bizottság jogosult, ha a kiadott kizárás nem Elnökségi döntésen alapul az Elnökség felülvizsgálatát vagy ha az Kizárásról hozott Elnökségi döntéssel nem ért egyet a Közgyűlés felülvizsgálatát kérni.

A Kizárt szervezet, személy vagy eszköz az üzemben nem vehet részt.

A.7. Kézikönyv kezelése

A.7.1. Elosztás, hozzáférhetőség

A működési szabályzat és mellékleteinek eredeti példánya a Központi irattárban található. Azt elektronikus másolat formájában a Szerződött szervezetek és alkalmazott Oktatóik, Pilótáik számára az EKN^{A.5.2} rendszeren keresztül az üzemeltető szervezet közzéteszi. Folyamatosan, a változások megjelölésével, a korábbi verziók elérésének fenntartása mellett.

A.7.2. Módosítás

A üzemeltetési kézikönyv módosítására, az Elnökség tagjai és a Főpilóta és Főmérnök tehet javaslatot, azt az Elnökség fogadja el és az Elnök ellenjegyzésével kerül a Hatósághoz benyújtásra.

A módosítások helye a Módosítások jegyzékében kerül rögzítésre. Módosítás után a teljes dokumentum és mellékletei cserélendőek, oldal csere nem megengedett korábbi kiadásban.

B. Eljárások

B.1. Az eszközök üzemeltetésbe vonásának, felfüggesztésének és kivonásának eljárásai

B.1.1. Az eszköz bejelentése

Az eszközök üzemeltetésbe bejelentése az EKN^{A.5.2} rendszerben történik.

A bejelentést a tulajdonos vagy annak megbízottja végezheti el. A bejelentéssel a bejelentő elfogadja a szervezet üzemeltetésre vonatkozó feltételeit.

A bejelentést a szervezet megvizsgálja és az eszköz megfelelőségének vizsgálatának lefolytatása után dönt a befogadásról.

B.1.2. Az eszköz megfelelőségének vizsgálata

A bejelentést követően az egyes eszközöknél az alábbi feltételek fennállását kell megvizsgálni.

B.1.2.1. Légijárművek

- Azonosító adatok megadása megtörtént
- Érvényes és igazolt felelősségbiztosítás
- REBISZ és nyilvántartásba vétel
- A légijármű nem áll felfüggesztés és kizárás alatt
- A vonatkozó üzemeltetői utasításoknak megfelel
- Érvényes légialkalmassági tanúsítással rendelkezik vagy rendelkezett

Légialkalmasságra vonatkozó megkötések:

- Tandemernyő esetén kizárólag a SIRESZ tanúsító szervezetének légialkalmassági igazolása elfogadott
- Ha a szárny korábban nem megfelelőségi eljárásban került kivonásra, a légialkalmasság vizsgálata a kivonást követően történt

B.1.2.2. Trájkok, motorok

- Azonosító adatok megadása megtörtént
- Az eszköz nem áll felfüggesztés és kizárás alatt
- A vonatkozó üzemeltetői utasításoknak megfelel
- Érvényes légialkalmassági tanúsítással rendelkezik vagy rendelkezett

Légialkalmasságra vonatkozó megkötések:

- Kétüléses trájk és hátimotor esetén kizárólag a SIRESZ tanúsító szervezetének légialkalmassági igazolása elfogadott

- Ha az eszköz korábban nem megfeleléségi eljárásban került kivonásra, a légialkalmasság vizsgálata a kivonást követően történt

B.1.2.3. Csörlőberendezések

- Azonosító adatok megadása megtörtént
- A csörlő nem áll felfüggesztés és kizárás alatt
- A vonatkozó üzembentartói utasításoknak megfelel
- Érvényes légialkalmassági tanúsítással rendelkezik vagy rendelkezett

Légialkalmasságra vonatkozó megkötések:

- Kizárólag a SIRESZ tanúsító szervezetének légialkalmassági igazolása elfogadott
- Ha az eszköz korábban nem megfeleléségi eljárásban került kivonásra, a légialkalmasság vizsgálata a kivonást követően történt

B.1.3. Az eszközök felhasználási köre

Az üzembentartásba bejelentet és befogadott eszközökkel, az üzembentartáshoz csatlakozott szervezetek megbízott személyei végezhetnek annak hatálya alá eső tevékenységet, a kézikönyv eljárásai szerint.

B.1.4. Felfüggesztés

Külön eljárást nem igényel. Ha az eszköz az érvényes légialkalmasság igazolásával nem rendelkezik, az eszköz felfüggesztésre kerül a légialkalmasság igazolásáig. A nyilvántartásban az eszköz státusza felfüggesztettre változik.

B.1.5. Kivonás

B.1.5.1. Nem megfeleléségi eljárásban

Az eljárás szerint az EKN^{A.5.2} rendszerben a kivonás bejelentésre kerül. A nyilvántartásban az eszköz státusza kivontra változik. Az üzembentartást igazoló és a légialkalmasságot tanúsító kártyát a tulajdonos visszaszolgáltatja vagy dokumentáltan megsemmisíti.

B.1.5.2. Az üzemeltetési feltételek megszűnésével

Külön eljárást nem igényel. A kiadott kártyákon és a nyilvántartásban bejegyzett lejáratú idő napján az üzembentartásból az eszköz kikerül.

B.1.5.3. Kizárással

A Kizárásra hatálybalépése után annak ténye az EKN^{A.5.2} rendszerben bejegyzésre kerül. A nyilvántartásban az eszköz státusza kizártra változik. Az igazoló kártyát a tulajdonos köteles visszaszolgáltatni vagy dokumentáltan megsemmisíteni.

B.1.5.4. Tulajdonosi kivonással

Az EKN^{A.5.2} rendszerben a kivonás bejelentésre kerül. A nyilvántartásban az eszköz státusza kivontra változik. Az igazoló kártyát a tulajdonos visszaszolgáltatja vagy megsemmisíti.

B.2. Üzemeltetési eljárások

B.2.1. Önálló repülésre nem jogosult személy elő és alap képzése

B.2.1.1. A végrehajtásért felelős személy

A feltételek teljesítéséért és az eljárások végrehajtásáért a Szerződött Szervezet a **repülést irányító Oktató**-ja (továbbiakban Oktató) a felelős.

B.2.1.2. Tárgyi, személyi és környezeti feltételek

Az alkalmazott eszközöknek, az üzemben résztvevő személyeknek és a környezeti feltételeknek meg kell felelni az ebben a Kézikönyvben és a Szerződött szervezet az NKH-LH által jóváhagyott Képzési vagy Működési Kézikönyvében foglaltaknak, valamint az Üzemeltetési utasításoknak.

A helyszínen rendelkezésre álló dokumentumok:

- A légi járművek előírt felelősségbiztosítását, légi alkalmasságát, nyilvántartását és repülésbiztonsági szervezethez való tartozását igazoló tanúsítványok vagy dokumentumok
- A hátimotorok vagy trájkok légi alkalmassági tanúsítványa
- A résztvevő személyek képzettségét igazoló dokumentumok
- Az oktatási tevékenység jogosult végzését igazoló dokumentum
- A képzésben résztvevő személyekre a Képzési Kézikönyvben előírt dokumentáció

B.2.1.3. Eszközök előkészítése és repülés előtti ellenőrzés

Az alkalmazott eszközök előkészítését az Oktató iránymutatása alapján kell elvégezni. Az Oktató köteles azoknak és a környezetnek a képzésre alkalmasságáról meggyőződni az első start előtt, az alábbiak szerint:

- A szárny fő elemeinek szemrevételezése
- A főszinórzat szemrevételezése
- Az irányító rendszer akadálymentes működése
- A gyorsító (trimm) rendszer feladatnak megfelelő beállítása
- A karabinerek és a beülő bekötéseinek megfelelő zárt állapota
- A beülőn vagy beülőben rögzített tartozékok megfelelősége és működésének akadálymentessége
- A képzés helyszíne a Növendék képzéséhez megfelelő
- A korlátozott és ellenőrzött vagy eseti légterek érintettségének ellenőrzése

- A fennálló és várható meteorológiai viszonyok megfelelőek
- A hátimotor bekötési pontjainak, légcsonaljának szemrevételezése
- A hátimotor folyadékszintjeinek és feltöltöttségének ellenőrzése
- A Trájk beülőinek vagy üléseinek bekötése és biztosítottsága
- A Trájk futóművének üzemképessége

Bármely feltétel nem teljesül, a szerkezetet az üzembe vonni tilos.

B.2.1.4. Repülések végrehajtása üzem közbeni ellenőrzés

A Növendék az Oktató határozott utasítására kezdheti meg a repülést. A start előtt meg kell győződni az alábbiakról:

- A szárny és a beülő vagy trájk helyes bekötése
- A pilóta rögzítő hevederek zárt állapota
- A képzés alatt álló személyre vonatkozó időjárási paraméterek a megengedett értékeken belül maradnak
- A start előtt a felszállási terület és a légtér szabadsága
- A képzési feladat biztonságos végrehajtásának feltételei biztosítottak
- A leszállási lehetőség vagy tartalék leszállási lehetőség szabadsága
- A Növendék cselekvő vagy ítélőképességének korlátozottsága nem észlelhető
- A Növendék felkészült és nyilatkozott, hogy megértette a repülési feladatot és korlátozásokat

Ha feladat közben a szerkezet bármely okból sérülhetett vagy működőképessége akadályozottá válhatott a repülés előtti ellenőrzést meg kell ismételni. Bármely feltétel nem teljesül, a repülés nem kezdhető meg.

B.2.1.5. Nem megfelelő ségi eljárások

- Ha a környezeti feltételek állapota a megengedett értékeket meghaladja a repüléseket fel kell függeszteni.
- Ha a személyi feltételek nem állnak fent az adott személyt az üzemből ki kell zárni.
- Ha a felszerelés működése a repülési tulajdonságokat befolyásoló módon megváltozott vagy azt befolyásoló mértékben megsérült az üzemből a nem megfelelő ség elhárításáig ki kell vonni.
- Ha a felszerelés nem megfelelő sége a vonatkozó kézikönyv vagy gyártói eljárás vagy a gyakorlat szerint a tulajdonos által nem hárítható el az üzembentartásból azt véglegesen ki kell vonni, ennek tényét a törzskönyvbe be kell jegyezni és az üzembentartó szervezetnek az EKN^{A.5.2} rendszerben be kell jelenteni.

B.2.2. Önálló repülésre nem jogosult személy közép fokú képzése

B.2.2.1. A végrehajtásért felelős személy

A feltételek teljesítéséért és az eljárások végrehajtásáért a **repülést irányító Oktató** (továbbiakban Oktató) vagy az Oktató által megbízott és a **növendéknaplóba bejegyzett Pilóta** a felelős.

Ha a Növendék a repülést pilóta képzettségű személy felügyelete mellett hajtja végre, az Oktató iránymutatása szerint az Oktató számára előírt helyszíni ellenőrzést és felügyeletet a megnevezett pilóta látja el.

Az alap fokú képzés részét képező műveletek végrehajtásáért, amiből a Növendék már **sikeresen levizsgázott**, a **Növendék** a felelős.

B.2.2.2. Tárgyi, személyi és környezeti feltételek

Az alkalmazott eszközöknek, az üzemben résztvevő személyeknek és a környezeti feltételeknek meg kell felelni az ebben a Kézikönyvben és a Szerződött szervezet az NKH-LH által jóváhagyott Képzési vagy Működési Kézikönyvében foglaltaknak, valamint az Üzembentartói utasításoknak.

A helyszínen rendelkezésre álló dokumentumok:

- A légi járművek előírt felelősségbiztosítását, légi alkalmasságát, nyilvántartását és repülésbiztonsági szervezethez való tartozását igazoló tanúsítványok vagy dokumentumok
- A hátimotorok vagy trájkok légi alkalmassági tanúsítványa
- A résztvevő személyek képzettségét igazoló dokumentumok
- Az oktatási tevékenység jogosult végzését igazoló dokumentum
- A képzésben résztvevő személyekre a Képzési Kézikönyvben előírt dokumentáció

B.2.2.3. Eszközök előkészítése és repülés előtti ellenőrzés

Az alkalmazott eszközök előkészítését a **Növendék** végezi el és köteles azok alkalmasságáról meggyőződni az első start előtt, az alábbiak szerint:

- A szárny fő elemeinek szemrevételezése
- A főzsinórzat szemrevételezése
- Az irányító rendszer akadálymentes működése
- A gyorsító (trimm) rendszer feladatnak megfelelő beállítása
- A karabinerek és a beülő bekötéseinek megfelelő zárt állapota
- A beülőn vagy beülőben rögzített tartozékok megfelelősége és működésének akadálymentessége
- A hátimotor bekötési pontjainak, légcsavarjának szemrevételezése
- A hátimotor folyadékszintjeinek és feltöltöttségének ellenőrzése
- A Trájk beülőinek vagy üléseinek bekötése és biztosítottsága
- A Trájk futóművének üzemképessége

Bármely feltétel nem teljesül, a szerkezetet a üzembe vonni tilos.

Az **Oktató** vagy a **felügyelő Pilóta** köteles a környezetnek a képzésre alkalmasságáról meggyőződni az első start előtt, az alábbiak szerint:

- A képzés helyszíne a Növendék képzéséhez megfelelő
- A korlátozott és ellenőrzött vagy eseti légterek érintettségének ellenőrzése
- A fennálló és várható meteorológiai viszonyok megfelelőek

Bármely feltétel nem teljesül, a szerkezetet az üzembe vonni tilos.

B.2.2.4. Repülések végrehajtása üzem közbeni ellenőrzés

A Növendék az Oktató vagy a felügyelő Pilóta utasítása alapján kezdheti meg a repülést. A start előtt a **Növendéknek** meg kell győződni az alábbiakról:

- A szárny és a beülő vagy trájk helyes bekötése
- A pilóta rögzítő hevederek zárt állapota
- A start előtt a felszállási terület és a légtér szabadsága
- A leszállási lehetőség vagy tartalék leszállási lehetőség szabadsága

A start előtt az **Oktatónak** vagy a **felügyelő Pilótának** meg kell győződni az alábbiakról:

- A képzés alatt álló személyre vonatkozó időjárási paraméterek a megengedett értékeken belül maradnak
- A képzési feladat biztonságos végrehajtásának feltételei biztosítottak
- A Növendék cselekvő vagy ítélőképességének korlátozottsága nem észlelhető
- A Növendék felkészült és nyilatkozott, hogy megértette a repülési feladatot és korlátozásokat

Ha feladat közben a szerkezet bármely okból sérülhetett vagy működőképessége akadályozottá válhatott a repülés előtti ellenőrzést meg kell ismételni. Bármely feltétel nem teljesül, a repülés nem kezdhető meg.

B.2.2.5. Nem megfelelő ségi eljárások

- Ha a környezeti feltételek állapota a megengedett értékeket meghaladja a repüléseket fel kell függeszteni.
- Ha a személyi feltételek nem állnak fent az adott személyt az üzemből ki kell zárni.
- Ha a felszerelés működése a repülési tulajdonságokat befolyásoló módon megváltozott vagy azt befolyásoló mértékben megsérült az üzemből a nem megfelelő ség elhárításáig ki kell vonni.
- Ha a felszerelés nem megfelelő sége a vonatkozó kézikönyv vagy gyártói eljárás vagy a gyakorlat szerint a tulajdonos által nem hárítható el az üzembentartásból azt véglegesen ki kell vonni, ennek tényét a törzskönyvbe be kell jegyezni és az üzembentartó szervezetnek az

EKN^{A.5.2} rendszerben be kell jelenteni.

B.2.3. Önálló repülésre jogosult személy képzése

B.2.3.1. A végrehajtásért felelős személy

Az eljárások végrehajtásáért és a képzésbe vont személyek bevonási feltételeknek megfeleléséért és a képzéshez biztosított felszerelésért a **repülést irányító Oktató** (továbbiakban Oktató) a felelős. A képzésbe vont személy felelős a saját felszereléséért, de az Oktatónak a képzési feladatra való alkalmasságról meg kell győződnie.

B.2.3.2. Tárgyi, személyi és környezeti feltételek

Az alkalmazott eszközöknek, az üzemben résztvevő személyeknek és a környezeti feltételeknek meg kell felelni az ebben a Kézikönyvben és a Szerződött szervezet az NKH-LH által jóváhagyott Képzési vagy Működési Kézikönyvében foglaltaknak, valamint az Üzembentartói utasításoknak.

A helyszínen rendelkezésre álló dokumentumok:

- A légi járművek előírt felelősségbiztosítását, légi alkalmasságát, nyilvántartását és repülésbiztonsági szervezethez való tartozását igazoló tanúsítványok vagy dokumentumok
- A hátimotorok vagy trájkok légi alkalmassági tanúsítványa
- A résztvevő személyek képzettségét igazoló dokumentumok
- Az oktatási tevékenység jogosult végzését igazoló dokumentum
- A képzésben résztvevő személyekre a Képzési Kézikönyvben előírt dokumentáció

B.2.3.3. Eszközök előkészítése és repülés előtti ellenőrzés

Az alkalmazott eszközök előkészítését a képzésbe vont személy végzi, az Oktató a képzési feladatra vonatkozó iránymutatásának megfelelően:

- A szárny fő elemeinek szemrevételezése
- A főzsinórzat szemrevételezése
- Az irányító rendszer akadálymentes működése
- A gyorsító (trimm) rendszer feladatnak megfelelő beállítása
- A karabinerek és a beülő bekötéseinek megfelelő zárt állapota
- A beülőn vagy beülőben rögzített tartozékok megfelelése és működésének akadálymentessége
- A hátimotor bekötési pontjainak, légcsovarjának szemrevételezése
- A hátimotor folyadékszintjeinek és feltöltöttségének ellenőrzése
- A Trájk beülőinek vagy üléseinek bekötése és biztosítottsága
- A Trájk futóművének üzemképessége
- A környezet ellenőrzését az Oktató végzi ha jelenléte előírt, annak hiányában a képzésbe vont személy:

- A képzés helyszíne a Növendék képzéséhez megfelelő
- A korlátozott és ellenőrzött vagy eseti légterek érintettségének ellenőrzése
- A fennálló és várható meteorológiai viszonyok megfelelőek

Bármely feltétel nem teljesül, a szerkezetet az üzembe vonni tilos.

B.2.3.4. Repülések végrehajtása üzem közbeni ellenőrzés

A start előtt a képzésbe vont személynek meg kell győződnie az alábbiakról:

- A szárny és a beülő vagy trájk helyes bekötése
- A pilóta rögzítő hevederek zárt állapota
- A start előtt a felszállási terület és a légtér szabadsága

A környezet és képzési feltételek ellenőrzését az Oktató végzi ha jelenléte a Képzési Kézikönyv szerint előírt, annak hiányában a képzésbe vont személy:

- A képzés alatt álló személyre vonatkozó időjárási paraméterek a megengedett értékeken belül maradnak
- A képzési feladat biztonságos végrehajtásának feltételei biztosítottak
- A leszállási lehetőség vagy tartalék leszállási lehetőség szabadsága
- A Növendék cselekvő vagy ítélőképességének korlátozottsága nem észlelhető
- A Növendék felkészült és nyilatkozott, hogy megértette a repülési feladatot és korlátozásokat

Ha feladat közben a szerkezet bármely okból sérülhetett vagy működőképessége akadályozottá válhatott a repülés előtti ellenőrzést meg kell ismételni. Bármely feltétel nem teljesül, a repülés nem kezdhető meg.

B.2.3.5. Nem megfelelő ségi eljárások

- Ha a környezeti feltételek állapota a megengedett értékeket meghaladja a repüléseket fel kell függeszteni.
- Ha a személyi feltételek nem állnak fent az adott személyt az üzemből ki kell zárni.
- Ha a felszerelés működése a repülési tulajdonságokat befolyásoló módon megváltozott vagy azt befolyásoló mértékben megsérült az üzemből a nem megfelelő ség elhárításáig ki kell vonni.
- Ha a felszerelés nem megfelelő sége a vonatkozó kézikönyv vagy gyártói eljárás vagy a gyakorlat szerint a tulajdonos által nem hárítható el az üzembentartásból azt véglegesen ki kell vonni, ennek tényét a törzskönyvbe be kell jegyezni és az üzembentartó szervezetnek az EKN^{A.5.2} rendszerben be kell jelenteni.

B.2.4. Tandemrepülések végrehajtása

B.2.4.1. A végrehajtásért felelős személy

A feltételek teljesítéséért és az eljárások végrehajtásáért a Szerződött Szervezet **Tandempilótá**-ja

(továbbiakban Pilóta) a felelős.

B.2.4.2. Tárgyi, személyi és környezeti feltételek

Az alkalmazott eszközöknek, az üzemben résztvevő személyeknek és a környezeti feltételeknek meg kell felelni az ebben a Kézikönyvben és a Szerződött szervezet az NKH-LH által jóváhagyott Tevékenységi Engedélyében foglaltaknak, valamint az Üzembentartói utasításoknak.

A helyszínen rendelkezésre álló dokumentumok:

- A légi járművek előírt felelősségbiztosítását, légi alkalmasságát, nyilvántartását és repülésbiztonsági szervezethez való tartozását igazoló tanúsítványok vagy dokumentumok
- A hátimotorok vagy trájkok légi alkalmassági tanúsítványa
- A Pilóta Tandempilóta képzettségét igazoló dokumentum
- A tevékenységi engedélyt igazoló dokumentum

Tárgyi feltételek:

- Az üzembentartásba kétüléses minősítéssel bevont szerkezet
- Az utas részére megfelelő védőfelszerelés biztosítása, ami minimum fejkendőből és gyalogos start esetén lapos talpú zárt lábbeliből áll
- A Trájk ülései rendelkezzenek a főernyő karabinerbe bekötött másodlagos biztosítással
- Gyalogos szerkezet esetén Mentőrendszer

B.2.4.3. Eszközök előkészítése és repülés előtti ellenőrzés

Az alkalmazott eszközök előkészítését a Pilóta végezi. Az Pilóta köteles azoknak és a környezetnek az alkalmasságáról meggyőződni, az alábbiak szerint:

- A szárny fő elemeinek szemrevételezése
- A főzsinórzat szemrevételezése
- Az irányító rendszer akadálymentes működése
- A trimm vagy gyorsító feladatnak megfelelő állapota
- A karabinerek és a beülő bekötéseinek megfelelő zárt állapota
- A beülőn vagy beülőben rögzített tartozékok megfelelősége és működésének akadálymentessége
- A repülési terep a starthoz megfelelő
- A korlátozott és ellenőrzött vagy eseti légterek érintettségének ellenőrzése
- A fennálló és várható meteorológiai viszonyok megfelelőek
- A hátimotor bekötési pontjainak, légcsavarjának szemrevételezése
- A hátimotor folyadékszintjeinek és feltöltöttségének ellenőrzése
- A Trájk beülőinek vagy üléseinek bekötése és biztosítottága
- A Trájk futóművének üzemképessége

Bármely feltétel nem teljesül, a szerkezetet az üzembe vonni tilos.

B.2.4.4. Repülések végrehajtása üzem közbeni ellenőrzés

Az Utas repülés előtti felkészítése:

- Az Utasnak be kell mutatni a bekötést és a beülő vagy utasülés használatát
- Az utasnak lábról induló start esetén be kell mutatni a beülést, azt segítőkkel próbálja meg a földön
- Szóban le kell írni a repülés teljes folyamatát
- Tájékoztatni az alkalmazott mentőrendszerek használta esetén szükséges eljárásokról
- Tájékoztatni kell az adott meteorológiai körülmények között várható repülés közbeni hatásokról, hőmérsékletről, turbulencia által okozott hatásokról

A Pilótának a start előtt meg kell győződni az alábbiakról:

- A szárny és a beülő vagy trájk helyes bekötése
- A Pilóta és az Utas rögzítő hevederek zárt állapota
- A start előtt a felszállási terület és a légtér szabadsága
- A repülés biztonságos végrehajtásának időjárási feltételei
- A leszállási lehetőség vagy tartalék leszállási lehetőség szabadsága
- Az Utas cselekvő vagy ítélőképességének korlátozottsága nem észlelhető
- Az Utas felkészült a repülésre és megértette a repülés közbeni korlátozásokat és kockázatokat és arról írásban nyilatkozott^{alább}

Ha repülés közben a szerkezet bármely okból sérülhetett vagy működőképessége akadályozottá válhatott a repülés előtti ellenőrzést meg kell ismételni. Bármely feltétel nem teljesül, a repülés nem kezdhető meg.

B.2.4.5. Nem megfelelési eljárások

- Ha a környezeti feltételek állapota a megengedett értékeket meghaladja a repüléseket fel kell függeszteni.
- Ha a személyi feltételek nem állnak fent az adott személyt az üzemből ki kell zárni.
- Ha a felszerelés működése a repülési tulajdonságokat befolyásoló módon megváltozott vagy azt befolyásoló mértékben megsérült az üzemből a nem megfelelés elhárításáig ki kell vonni.
- Ha a felszerelés nem megfelelése a vonatkozó kézikönyv vagy gyártói eljárás vagy a gyakorlat szerint a tulajdonos által nem hárítható el az üzembentartásból azt véglegesen ki kell vonni, ennek tényét a törzkönyvbe be kell jegyezni és az üzembentartó szervezetnek az EKN^{A.5.2} rendszerben be kell jelenteni.

B.2.5.

B.2.6. Repülések végrehajtása

B.2.6.1. A végrehajtásért felelős személy

Az üzemeltetésbe vont eszközökre, de nem az üzemeltetéssel felügyelt tevékenység céljával végrehajtott repülések esetén, a feltételek teljesítéséért és az eljárások végrehajtásáért a végrehajtó Pilóta a felelős. Ezt az eljárást csak korlátozás nélküli önálló repülésre jogosító képzettséggel rendelkező személy hajthatja végre, ha tudomásul veszi és betartja az itt rögzített feltételeket.

B.2.6.2. Tárgyi, személyi és környezeti feltételek

Az alkalmazott eszközöknek meg kell felelnie az üzemeltetésbe vonás kezdeti feltételeinek. Az üzemben résztvevő személyeknek igazolt képzettséggel kell rendelkeznie.

A környezeti feltételeknek meg kell felelnie a gyártó által előírt korlátozásoknak, valamint az Üzemeltetői utasításoknak és a VFR repülés korlátainak.

A felszállás során a 60 másodperc alatt mért szélesség átlaga nem haladhatja meg az eszköz alaphelyzeti trimmsebességét és maximuma pedig annak 110% -át.

A helyszínen rendelkezésre álló dokumentumok:

- A légi járművek előírt felelősségbiztosítását, légi alkalmasságát, nyilvántartását és repülésbiztonsági szervezethez való tartozását igazoló tanúsítványok vagy dokumentumok
- A hátimotorok vagy trájkok légi alkalmassági tanúsítványa
- A résztvevő személyek képzettségét igazoló dokumentumok

B.2.6.3. Eszközök előkészítése és repülés előtti ellenőrzés

Az alkalmazott eszközök előkészítését a Pilóta végzi el. Köteles azoknak és a környezetnek a repülésre alkalmasságáról meggyőződni az első start előtt, az alábbiak szerint:

- A szárny fő elemeinek szemrevételezése
- A főzsinórzat szemrevételezése
- Az irányító rendszer akadálymentes működése
- A gyorsító (trimm) rendszer feladatnak megfelelő beállítása
- A karabinerek és a beülő bekötéseinek megfelelő zárt állapota
- A beülőn vagy beülőben rögzített tartozékok megfelelősége és működésének akadálymentessége
- A korlátozott és ellenőrzött vagy eseti légterek érintettségének ellenőrzése
- A fennálló és várható meteorológiai viszonyok megfelelőek
- A hátimotor bekötési pontjainak, légsavarjának szemrevételezése
- A hátimotor folyadékszintjeinek és feltöltöttségének ellenőrzése
- A Trájk beülőinek vagy üléseinek bekötése és biztosítottága

- A Trájk futóművének üzemképessége

Bármely feltétel nem teljesül, a szerkezetet az üzembe vonni tilos.

B.2.6.4. Repülések végrehajtása üzem közbeni ellenőrzés

A Pilótának a start előtt meg kell győződni az alábbiakról:

- A szárny és a beülő vagy trájk helyes bekötése
- A pilóta rögzítő hevederek zárt állapota
- A start előtt a felszállási terület és a légtér szabadsága
- A leszállási lehetőség vagy tartalék leszállási lehetőség szabadsága

Ha feladat közben a szerkezet bármely okból sérülhetett vagy működőképessége akadályozottá válhatott a repülés előtti ellenőrzést meg kell ismételni. Bármely feltétel nem teljesül, a repülés nem kezdhető meg.

B.2.6.5. Nem megfelelőségi eljárások

- Ha a környezeti feltételek állapota a megengedett értékeket meghaladja a repüléseket fel kell függeszteni.
- Ha a személyi feltételek nem állnak fent az adott személyt az üzemből ki kell zárni.
- Ha a felszerelés működése a repülési tulajdonságokat befolyásoló módon megváltozott vagy azt befolyásoló mértékben megsérült az üzemből a nem megfelelőség elhárításáig ki kell vonni.
- Ha a felszerelés nem megfelelősége a vonatkozó kézikönyv vagy gyártói eljárás vagy a gyakorlat szerint a tulajdonos által nem hárítható el az üzembentartásból azt véglegesen ki kell vonni, ennek tényét a törzskönyvbe be kell jegyezni és az üzembentartó szervezetnek az EKN^{A.5.2} rendszerben be kell jelenteni.

B.3. Karbantartás, javítás

B.3.1. Folyamatos karbantartás

Az eszközök folyamatos karbantartásáról a tulajdonos vagy megbízottja gondoskodik, annak megfelelőségét a repülés előtti előkészítés keretében a vonatkozó eljárás szerint azért felelős személy ellenőrzi.

B.3.2. Sérülések javítása

B.3.2.1. Egyszerű sérülések

Az egyszerű sérülések javítását a tulajdonos vagy megbízottja elvégezheti a gyártó által az eszközhöz biztosított kézikönyv (Manual) szerint. A javítás előtt köteles meggyőződni, hogy a javításhoz használt segédanyagok a javításhoz megfelelőek az alkalmazott technológia a gyártói megkötésekkel nem ellentétes.

Kis mértékű szakadás: A cellák varrásai között található szakadás javítható, erre a célra készült a szárny anyagához megfelelő ragasztó szalaggal. A szakadás nem lehet hosszabb annál az értéknél, mint amit a Manual tartalmaz. Szakadt varrás vagy a varrás mentén szakadt anyag nem minősül kis mértékű szakadásnak. Szakadt varrást a tulajdonos nem javíthat.

Zsínor csere: A zsínorzat elmeinek cseréje, gyári cseredarabbal vagy azzal méretében és anyagában azonos utángyártott zsínorral megengedett, a főzsínorzat kivételével, ha a csere esetén megállapítható, hogy az eredeti és a csere zsínorok hossza terhelt állapotban azonos. Ennek hiányában csere esetén a szárny légiakalmassági tanúsítványa érvényét veszti és trimmhelyzetét újra vizsgálni kell.

Heveder csere, javítás: A siklórnnyők felfüggesztő hevedereinek cseréje gyári hevederrel vagy a zsínorzat rögzítő szemek cseréje vagy a trimmszisztéma elemeinek cseréje megengedett.

Sárkányrepülő szárnyak javítása: A szárnytartót, keresztartót és gerinc sérülését kivéve a javítás, beleértve a vitorla anyag szakadásainak javítását, a latnik alakjának eredeti állapotba hozását, és a trapézsár cseréjét megengedett.

Segédelemek, kiegészítő felszerelések: A tulajdonos minden olyan kiegészítő felszerelés, szerelvény, berendezés, műszer javításáról gondoskodhat, ami nem érinti a szárny és a pilóta rögzítő heveder vagy ülés fő teherviselő elemeit.

Az elvégzett javításokat a szárny törzskönyvébe be kell jegyezni.

B.3.2.2. Súlyos sérülések

Súlyos sérülésnek minősülnek a B.3.2.1 pontban nem felsorolt sérülések, pl. a Manualban megengedettnél hosszabb szakadás, főzsínor csere, a szárny vagy a pilóta rögzítő heveder vagy ülés fő teherviselő elemeinek sérülése.

Ez esetben az eszközt az üzembentartásból véglegesen ki kell vonni, ennek tényét a törzskönyvbe be kell jegyezni és az üzembentartó szervezetnek az EKN^{A.5.2} rendszerben be kell jelenteni.

A gyártói vagy azzal egyenértékű javításáról, ha az döntése szerint gazdaságos, a tulajdonos gondoskodik. Az eszköz javítás után csak a légiakalmassági tanúsítási eljárás teljes lefolytatása

után jelenthető be újra az üzembentartásba.

Az elvégzett javításokat a szárny törzskönyvébe be kell jegyezni.

C. Képzettségek

C.1. Képzettség fenntartása

Az üzemeltető szervezet képzettségek fenntartására vonatkozó követelményei a csatlakozott Tevékenységi engedéllyel rendelkező szervezetek által megbízott személyekre terjednek ki.

A kinevezési feltétel szintet fent kell tartani, ha bármely okból ennek teljesítése megszűnik, azt az érintett személy köteles a Főpilótának bejelenteni és tevékenységét felfüggeszteni.

A Főpilóta évi egy alkalommal kötelező elméleti és gyakorlati továbbképzést, konzultációt rendelhet el.

C.2. SIRESZ Képzési Szervezet (SKSZ)

A SIRESZ önálló tevékenységi engedéllyel működő képzőⁱⁱ szervezetet hoz létre és engedélyeztet az NKH-LH -val és annak működését fenntartja vagy annak hiányában a képzésekⁱⁱ végrehajtására más az NKH-LH által engedélyezett képzőⁱⁱ szervezettel szerződik.

2. szerződések kötelező tartalmi elmei:

Főpilóta megbízás

- kézikönyv elfogadása
- kinevezés és visszahívás rögzítése^{A.3.2}
- feladat és felelősségi kör meghatározása^{A.2.1.3}

Főmérnök megbízás

- kézikönyv elfogadása
- kinevezés és visszahívás rögzítése^{A.3.2}
- feladat és felelősségi kör meghatározása^{A.2.1.4}

Csatlakozott szervezet szerződése

- hivatkozás a működési engedélyre
- tevékenységek felsorolása
- engedélyköteles tevékenység esetén hivatkozás a szervezet engedélyére vagy szándéknyilatkozat a megszerzésre, ami a tevékenység folytatásának előfeltétele
- kézikönyv elfogadása
- minőségbiztosítási eljárások kötelező érvényű elfogadása^{A.6}
- mellékletben a kinevezett személyek felsorolása^{A.3.3}
- mellékletben a kinevezett személyek ellenjegyzése a feltételek elfogadásáról

Üzembentartásba adási nyilatkozat

- hivatkozás a működési engedélyre
- eszközök felsorolása
- kézikönyv elfogadása
- minőségbiztosítási eljárások kötelező érvényű elfogadása^{A.6}

Tandemutas nyilatkozat

- hivatkozás a működési engedélyre
- tevékenységi engedélyes szervezet felelősségi körének meghatározása
- tandempilóta felelősségi körének meghatározása
- üzembentartó szervezet felelősségi körének meghatározása és kártérítési felelősségének kizárása
- korlátozások és kockázatok felsorolása

E. Fogalmak, értelmezések

E dokumentum alkalmazásában:

- i **Képzés:** A 1995. évi XCVII. törvény (Lt.) 32. § hatálya alatt végzett tevékenység az 52. § (3) előírásainak teljesítése érdekében.
- ii **Tandem vagy utasrepülés:** A légi jármű irányítására nem képes személy szállítása, beleértve az élményszerzés vagy légi megfigyelés céljából végzett gazdasági tevékenységet^{Hiba: A hivatkozás forrása nem található} is.
- iii **Siklóernyő:** Az Lt. 47. §-ának (1) bekezdésének hatálya alatt kiadott rendeletben siklóernyőként meghatározott légi jármű.
- iv **Hátimotoros siklóernyő:** Tolóerőt biztosító, repülőgép hajtómű minősítéssel nem rendelkező segédberendezéssel ellátott siklóernyőⁱⁱⁱ.
- v **Siklóernyők motoros trájjal:** Tolóerőt biztosító, minősítés nélküli segédberendezéssel szerelt kocsiszerkezettel ellátott siklóernyőⁱⁱⁱ.
- vi **Sárkányrepülő:** Az Lt. 47. §-ának (1) bekezdésének hatálya alatt kiadott rendeletben motor nélküli (vitorlázó) sárkányrepülőként meghatározott légi jármű.